

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

10 juli 2000

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Felix Strackx en Filip Dewinter –

betreffende het terugdringen van de mensenhandel in de sport

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Julien Librecht**

Samenstelling van de commissie :

Wvd. voorzitter : de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Eddy Schuermans, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

de heer Freddy Sarens, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Luc Martens, Joachim Coens ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heren André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

194 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport behandelde op 27 april en 14 juni 2000 het voorstel van resolutie betreffende het terugdringen van de mensenhandel in de sport.

Op 27 april 2000 werd het voorstel van resolutie toegelicht door de indieners. Op 14 juni 2000 volgde de bespreking en de afsluitende stemming.

I. Toelichting door de heer Felix Strackx, mede-indiener van het voorstel van resolutie

De heer Felix Strackx stelt zich vragen bij de recente trends in de "nationale" voetbalcompetitie, waar steeds meer buitenlandse spelers worden opgesteld. Hij verwijst naar wedstrijden waar twee zogezegd Vlaamse ploegen tegen elkaar uitkomen, maar waar de enige autochtoon de scheidsrechter is.

Dit kan volgens spreker niet de bedoeling zijn. Deze evolutie heeft immers een erg negatieve invloed op de motivatie van jonge autochtone voetballers die reeds op jonge leeftijd door een sportclub worden aangetrokken, er worden opgeleid, maar finaal niet worden opgesteld. Spreker betreurt dat op deze wijze een enorme tijdsinvestering verloren gaat van jongeren die vier- tot vijfmaal per week naar een (top)club gaan om er gedurende 12 jaar te trainen. Dit gebeurt ten koste van heel wat inspanningen van henzelf, maar ook van ouders en burens die mee worden ingeschakeld voor het transport. Het hele leven van de speler en van het gezin draait rond de voetbalsport, waarbij het beoefenen van andere sporten of hobby's in het gedrang komt. Niet zelden is het de club zelf die voor de nodige druk of dreiging zorgt, opdat geen enkele training of wedstrijd wordt gemist. Wanneer dan op 17-18 jarige leeftijd plaats moet worden geruimd voor een allochtone speler die uit het niets opduikt, komt dit voor de jonge speler als een donderslag bij heldere hemel.

Nochtans kunnen vragen worden gesteld bij de werkelijke spelerskwaliteiten van de zogezegde supertalenten die uit het buitenland worden aangevoerd. Spreker vraagt zich af of het mogelijk is dat zij zonder of slechts met een zeer beperkte begeleiding, zoveel beter zijn dan onze eigen jeugd die reeds vanaf jonge leeftijd wordt begeleid. De werkelijke reden voor het aantrekken van deze spelers moet dan ook niet in hun intrinsieke spelerskwaliteiten worden gezocht, maar in de mogelijkheid

van de club om er geld aan te verdienen via een transfer. Bovendien heeft deze handelwijze, met alle integratieproblemen die ze met zich meebrengt, vaak ook negatieve gevolgen voor de allochtone speler, zijn ouders en zijn gezinsleden.

Spreker stelt dat het arrest-Bosman de betaling van transfersommen voor de overgang van einde-contractspelers van buiten de Europese Unie helaas niet uitsluit. Voor clubs met een fijne neus zijn er dus lucratieve zaken te doen via het aantrekken van niet-Europese spelers. Zij zijn onmiddellijk inzetbaar, en er moet dus niet worden geïnvesteerd in hun opleiding. Bovendien zijn ze tevreden met een lager loon, en kunnen ze eventueel nog voor een hoog bedrag worden getransfereerd naar een andere club. De clubs beïnvloeden bewust het transferbedrag door deze buitenlandse spelers veelvuldig op te stellen, en hun kwaliteiten toe te dichten waarover zij in werkelijkheid niet beschikken. Na de lucratieve transfer wordt de ballon dan doorprikt en komt de speler terug met beide voeten op de grond.

Spreker verwijst naar de Ghanese speler Nii Lamp-tey, aan wie door Sportingclub Anderlecht legendarische kwaliteiten werden toegedicht, en die dan ook werd verkocht voor een enorm transferbedrag. Na de transfer werden al snel de beperkingen van deze speler zichtbaar. Hij werd steeds doorverkocht omdat elke club hoopte om de betaalde transfersom te kunnen recupereren. Momenteel speelt hij bij SPVGG Greuther Fürth, een tweede-klasser in de Duitse voetbalcompetitie.

Spreker stelt voor om de nodige maatregelen te treffen om enerzijds de eigen spelers te beschermen tegen oneerlijke concurrentie, en anderzijds een halt toe te roepen aan de mensenhandel en de uitbuiting van buitenlandse spelers, via het beperken van het aantal transfers van niet-Europese spelers. Hiertoe worden in het voorstel van resolutie een aantal maatregelen voorgesteld.

Ten eerste wordt voorgesteld dat alle transfervergoedingen voor einde-contractspelers worden verboden, ook voor spelers van buiten de Europese Unie. Dit zal meteen een einde maken aan het onbeperkt aantrekken van niet-Europese spelers.

Ten tweede wordt voorgesteld dat in elke competitiewedstrijd het aantal buitenlandse spelers wordt beperkt tot maximum 25 percent per ploeg. Spreker benadrukt dat het cijfer van 25 percent enkel een richtsnoer is. Dit kan op basis van de algemene bespreking eventueel verhoogd of verlaagd worden. Essentieel is echter dat ook de spelers van

eigen bodem voldoende aan bod kunnen komen. Met een percentage van 25 percent vreemde spelers kan elke club nog steeds op zoek gaan naar zijn begeerde "zwarte parel", maar het geheel wordt in goede banen geleid.

Ten derde moet het uitreiken van arbeidsvergunningen in de sport aan dezelfde regels worden onderworpen als in de andere economische sectoren. Dit betekent dat net als in andere bedrijfstakken een aanvraag moet worden ingediend indien men meent dat voor bepaalde specialiteiten of kwalificaties geen arbeiders zijn te vinden op de eigen arbeidsmarkt. Hierbij moet de schaarste aan de gevraagde specialiteit worden aangetoond. Spreker begrijpt dat het aantonen van bepaalde voetbalcapaciteiten moeilijk en deels subjectief is, maar het gaat om het principe.

De heer Felix Strackx verwijst tot slot naar het voorstel van resolutie betreffende het terugdringen van de mensenhandel in de sport, dat op 14 oktober 1998 werd aangenomen door het Vlaams Parlement (Stuk 959 (1997-1998)). Spreker meent dat deze resolutie enkel remedieerde aan enkele uitwassen inzake gebrekkige begeleiding alsook uitbuiting van minderjarige buitenlanders. Ze veranderde echter niets aan het principe van het aantrekken van goedkope niet-Europese spelers met als enig doel het opstrijken van de transfervergoeding. Spreker meent dat voorliggend voorstel van resolutie verder gaat. Niet enkel de misbruiken worden bestreden, maar het hele systeem wordt aangepakt. Tevens krijgen eigen spelers opnieuw meer speelkansen.

II. Algemene bespreking

– *Geen beperking van het aantal buitenlandse deelnemers*

Mevrouw Mieke Van Hecke en de heren André Denys, Kris Van Dijck, Peter Gysbrechts en Patrick Hostekint benadrukken dat ze voorliggend voorstel van resolutie niet zullen goedkeuren. Ze stellen dat de indieners onder het mom van de bestrijding van de mensenhandel in de sport, het aantal buitenlandse spelers in onze voetbalcompetitie willen beperken. Ze kunnen dit uitgangspunt niet aanvaarden. Een échte resolutie ter bestrijding van de mensenhandel in de sport moet daarentegen gericht zijn op het bieden van bescherming aan buitenlandse voetballers die in ons land terechtkomen. Deze bezorgdheid vinden ze niet terug in voorliggend voorstel van resolutie.

De heer Joachim Coens en mevrouw Mieke Van Hecke verwijzen naar de resolutie houdende veroordeling van de mensenhandel in de sport, goedgekeurd door de plenaire vergadering op 14 oktober 1998. Dit voorstel van resolutie kwam tijdens de vorige legislatuur tot stand na uitvoerige hoorzittingen en een grondige bespreking in de Commissie voor Cultuur en Sport. Deze resolutie komt wél tegemoet aan de bezorgdheid om bescherming te bieden aan buitenlandse sporters, en geniet nog steeds een grote consensus. De heer Joachim Coens vraagt wel dat de minister nagaat in welke mate deze resolutie door de Vlaamse regering wordt opgevolgd.

– *Beschermen van buitenlanders tegen misbruiken in de sportwereld*

De heer Patrick Hostekint verwijst naar de wet van 9 februari 1999 tot wijziging van het KB nr. 64 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit, die tijdens de vorige legislatuur op initiatief van hemzelf en mevrouw Paula Semer in de Senaat werd goedgekeurd. Spreker vindt dat jonge voetballers van buiten de Europese Unie een kans moeten krijgen bij Europese topclubs. Ze moeten dan wel in orde zijn met hun papieren, zodat ze recht hebben op sociale bescherming. Hij vraagt dat de overheid hierop toeziet, en paal en perk stelt aan malafide praktijken van voetbalmakelaars.

De heer Patrick Hostekint verwijst tevens naar het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest. Krachtens artikel 5, 9°, van dat decreet mogen arbeidsbemiddelingsbureaus onder geen beding enige vergoeding van de werknemer vragen of ontvangen. Volgens spreker betekent dit dat alle kosten van de voetbalmakelaars ten laste zijn van de voetbalclubs. Spreker vraagt dat de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, een zeer laagdrempelige procedure opstart voor voetbalspelers die klacht willen indienen tegen een voetbalmakelaar of voetbalclub. Volgens spreker gaan ook voetbalclubs niet altijd vrijuit. Spreker is ervan overtuigd dat er wel degelijk netwerken van mensenhandel in de sport bestaan.

De heer André Denys sluit zich hierbij aan. Hij wijst er wel op dat de wetgevende initiatieven uit het verleden resultaat hebben opgeleverd, waardoor de misbruiken op het terrein zo goed als verdwenen zijn.

– *Geen invoering van quota*

De heer André Denys verzet zich tegen het invoeren van quota. Enkel wanneer quota dienen om de eigen jeugdwerking te stimuleren, zijn ze volgens spreker eventueel gerechtvaardigd, maar dan nog vindt hij dat ze niet door de overheid, maar wel door de federaties moeten worden opgelegd.

De heer Kris Van Dijk is het hiermee eens. Hij vindt het niet de taak van de overheid om het aantal buitenlandse spelers in de competitie te beperken. Hij verwijst terzake naar Engeland, waar voetbal een zeer populaire sport is, hoewel er een groot aantal buitenlandse spelers aan de Engelse competitie deelnemen. Spreker vindt dat de overheid wel controle moet uitoefenen om misbruiken te voorkomen, onder meer op het vlak van de arbeidsvergunningen.

De heer André Denys merkt op dat het stijgend aantal buitenlandse spelers in de Belgische competitie kadert in de toenemende mondialisering die zich op alle vlakken aftekent. In deze context is concurrentie tussen spelers van verschillende nationaliteiten vanzelfsprekend. Hij stelt dat het probleem van de doorstroming van Vlaamse jeugdvoetballers niet mag worden overschat, aangezien jaarlijks een vijftigtal beloften een profcontract krijgen, terwijl er dat in het wielrennen slechts een tiental per jaar zijn. Voorts merkt spreker op dat profvoetballers van buiten de Europese Unie niet goedkoper zijn dan beginnende Vlaamse profvoetballers. Deze laatsten worden pas duurder naarmate ze ouder worden.

De heer Marino Keulen sluit zich hierbij aan. Hij is van oordeel dat clubs bij het toekennen van een profcontract in de eerste plaats rekening houden met het talent van de speler, en niet zozeer met zijn nationaliteit of kostprijs.

De heer Peter Gysbrechts is het hiermee eens. Hij stelt dat buitenlandse spelers geenszins de plaats innemen van Vlaamse talenten. Geen enkele Vlaamse topclub zal een Vlaamse jongere die een profcontract waard is, dat contract weigeren omdat ze een speler van buiten de Europese Unie kan binnenhalen. Bovendien kunnen de clubs niet alleen hun buitenlandse spelers, maar ook hun Vlaamse spelers doorverkopen.

– *Aandacht voor de achteruitgang van de fysieke conditie van de Vlaamse jeugd*

Mevrouw Mieke Van Hecke benadrukt dat men, als men spreekt over het aantal buitenlandse spe-

lers in de Belgisch voetbalcompetitie, niet uitsluitend over de eerste klasse mag spreken, aangezien de mobiliteit daar vanzelfsprekend groter is. Spreker denkt dat er momenteel minder Vlaamse spelers in eerste klasse spelen omdat de fysieke conditie van onze jeugd achteruit gaat, en omdat voetbal tegenwoordig concurrentie ondervindt van sporten die vroeger niet voor iedereen openstonden.

– *Repliek van de indiener van het voorstel van resolutie*

De heer Felix Strackx vraagt dat de opvolging van de resolutie van 14 oktober 1998 wordt geëvalueerd. Hij stelt dat er nog steeds jonge voetballers in de illegaliteit leven, en dat er bovendien een nieuwe vorm van mensenhandel in de sport is ontstaan, waarbij Oost-Europeanen naar België komen om aan loopwedstrijden deel te nemen, maar vervolgens in de illegaliteit verdwijnen. Het begrip mensenhandel wordt in deze resolutie trouwens eng geïnterpreteerd. Er worden slechts enkele vrij marginale misbruiken aangepakt, terwijl het begrip mensenhandel in voorliggend voorstel van resolutie ook slaat op het naar hier halen van sporters van buiten de Europese Unie omdat ze weinig kosten en verkoopbaar zijn. Spreker blijft erbij dat de Vlaamse jeugd hierdoor veel minder kansen krijgt in de eerste-klasse-competitie. Met voorliggend voorstel van resolutie wil hij vermijden dat Vlaamse jongeren die vanaf zeer jeugdige leeftijd enorm veel inspanningen leveren om de top te halen, door goedkope buitenlandse spelers worden voorbijgestoken op het ogenblik dat ze hun eerste profcontract in de wacht kunnen slepen.

De heer Felix Strackx wijt het toenemend aantal spelers van buiten de Europese Unie in de Belgische competitie aan het arrest-Bosman. Hierdoor is het betalen van transfersommen verboden voor de overgang van eindecontractspelers afkomstig uit de Europese Unie en die transfereren naar een club in een andere lidstaat van de Europese Unie. Spreker illustreert deze tendens met cijfers van de KBC over de nationaliteit van eerste-klasse-voetballers. In 1995 waren in België 74,6 percent van de voetballers in eerste klasse van Belgische nationaliteit. In 1999 was dat nog 59,7 percent. Dat is een vermindering met 15 percent in vier jaar tijd. In 1995 bedroeg het aantal spelers afkomstig uit Afrika 7,8 percent, in 1999 10 percent. Het aantal spelers uit Centraal- en Oost-Europa bedroeg in 1995 amper 9,1 percent, in 1999 was dit reeds 18,8 percent. Dat is meer dan een verdubbeling in vier jaar tijd.

De heer Felix Strackx benadrukt dat dit voorstel van resolutie ertoe strekt maximale kansen te bie-

den aan de Vlaamse jeugd. Het toenemend aantal spelers van buiten de Europese Unie is zeer demotiverend voor de Vlaamse jeugd. Spreker denkt dat indien deze tendens wordt genegeerd, Vlaamse jongeren over enkele jaren niet meer geïnteresseerd zullen zijn in actief sporten. Aangezien ze toch geen kansen krijgen, zullen ze ook geen inspanningen leveren om de top te halen. Hierdoor zal de conditie van onze jeugd nog verslechteren.

De heer Peter Gysbrechts is het niet eens met dit argument van de heer Felix Strackx. Hij stelt dat de conditie van de jeugd moet worden bevorderd via de recreatiesport, en dat topsport hier weinig invloed op heeft.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende het terugdringen van de mensenhandel in de sport wordt verworpen met zeven stemmen tegen twee.

De verslaggever,

De wnd. voorzitter,

Julien LIBRECHT Dany VANDENBOSSCHE
